Punctum

Nieuwsbrief SGGL – Bisdom Groningen–Leeuwarden

Nr. 3 – december 2019 – 5e jaargang.

Het SGGL Bestuur wenst u een Zalig Kerstfeest en een Gezegend 2020.

Kerststal Barger-Oosterveld *(foto A. Lukassen)*

Inhoudsopgave

Kerststal Barger Oosterveld Blz. 1
Woord van de redactie Blz. 2
Organistendag op 16 mei 2020 in de Sint Franciscuskerk in Wolvega Blz. 2
Muzikale workshops op zaterdag 5 oktober 2019 in de Pauluskerk in Emmen Blz. 3
Tantum ergo Blz. 5
Regionale impulsdag 15 februari 2020 Vereniging voor Latijnse Liturgie Blz. 6
Introïtus Kerstnachtmis: Dominus dixit ad me Blz. 7
Wie zingt er voor? De cantor in de liturgie Blz. 8
Zingen van binnenuit. Een wegwijzer voor dirigenten, voorzangers en koren Blz. 9
Zingen van binnenuit: vreugde en ontroering in de kerkzang (een recensie) Blz. 9
Gregoriusblad Blz. 11
Documentatie Nederlands- en Latijnstalige Kerkmuziek Blz. 11
Een prachtig 'nieuw' kerkorgel voor de Sint Franciscuskerk Wolvega Blz. 12
Koordirigent gezocht in Groningen Blz. 14
Nieuws van de koren Blz. 14
Jubileum te vieren? Blz. 16
Eucharistievieringen via de KRO in 2020 Blz. 16
Onderscheiding voor leden van Kinderkoren Blz. 16
Jubilarissen Blz. 16
SGGL en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten Blz. 17
Facebook Blz. 17
Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons! Blz. 18
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) Blz. 18
Reserve-musici Blz. 18
Colofon Blz. 19

Woord van de redactie

Alweer de derde Punctum dit jaar. Waar blijft de tijd. Inmiddels heeft de Advent zijn aanvang alweer genomen en zijn we druk in de voorbereiding voor de Kerstdagen. Koren zijn vaak alweer een tijd bezig om de mooiste kerstliederen in te studeren voor één van de vele vieringen tijdens de Kerstdagen. Het is altijd een prachtige tijd.
Daarnaast zijn achter en voor de schermen de voorbereidingen voor de bisdomreis in de meivakantie naar Assisi in volle gang. Het programma is klaar en de liturgieën zijn ook bijna aan een afronding toe. Tijdens deze reis wordt een pelgrimskoor gevormd dat onder leiding zal staan van Cecilia Bekema; ondergetekende is organist. In Wolvega zal dit koor een 4-tal zaterdagen repeteren. Denkt u, ik wil mee met deze bedevaart, maar ik wil ook graag in het koor zingen. Meld u dan aan voor de bedevaart via de lokale contactpersonen, u krijgt dan vanzelf een brief met de details over het pelgrimskoor. Meer informatie vindt u op https://bisdomgl.nl/bedevaarten/ en https://www.facebook.com/BedevaartenBisdomGL/

Ik wens u gezegende feestdagen!

Boudien Janssen, eindredacteur Punctum

Organistendag op 16 mei 2020 in de Sint Franciscuskerk in Wolvega

Onze organistendag zal plaatsvinden in de Sint Franciscuskerk te Wolvega, rondom het Atterton-orgel dat daar in deze maand herbouwd zal worden. Het thema is "Roomsch begeleiden". De leiding van deze dag is in de vertrouwde handen van Mark Heerink. Noteert u deze datum alvast en u kunt zich ook al opgeven bij Lisette Winter van het bisdom, via l.winter@bisdomgl.nl. Van harte aanbevolen.

Muzikale workshops op zaterdag 5 oktober jl. in de Pauluskerk in Emmen

Zaterdag 5 oktober, eindelijk weer eens een droge dag, maar wel fris. Gelukkig stond in de tent voor de Pauluskerk de koffie en de thee al dampend te wachten voor de ongeveer 80 deelnemers die vanuit diverse plaatsen uit het bisdom de reis naar Emmen hadden ondernomen voor de inmiddels jaarlijkse kerkmuziekdag van de SGGL. Dit jaar was het thema Vasten, Goede week en vooral Pasen. Naast het gregoriaans kwamen diverse werken van onder andere Valkestijn/Bronkhorst, Perosi, Da Palestrina, Andriessen en uit Taizé aan de orde. Ook twee gezangen uit Iona die door hun fijne melodie lekker meegezongen konden worden. Het is opvallend dat in zo'n grote groep het aanleren van meerstemmige stukken eigenlijk relatief snel gaat. Onder de deskundige leiding van Mark Heerink en Ulbe Tjallingii werd in twee groepen gestudeerd. Daardoor konden we 's middags al met elkaar genieten van de vierstemmige muziek. Rond 16.00 uur was het programma ten einde en verlieten de deelnemers hopelijk geïnspireerd Emmen. **Anton Lukassen, bestuur SGGL**

Bisdom Groningen Leeuwarden

SGGL

Diocesane Commissie voor kerkmuziek
Sint-Gregorius
in het bisdom Groningen-Leeuwarden

Tantum ergo

Het Tantum ergo, we kennen de titel van het lied allemaal. Wat velen niet weten is dat het de laatste twee strofen van het Pange lingua zijn, een tekst van Thomas van Aquino. Deze laatste twee strofen worden vaak afzonderlijk gezongen, omdat de tekst goed past bij de uitstelling van het Allerheiligste Sacrament (vertaald begint het Tantum ergo met: ”Laten wij dan, diep gebogen, Prijzen 't grote sacrament”).
Tijdens de korendag van 5 oktober jl. werd er een Tantum ergo ingestudeerd en tijdens de repetitie met de mannen, want die oefenden apart van de vrouwen, vroeg pastoor Van der Weide: “Weten jullie ook wanneer dit eigenlijk gezongen wordt? Het Tantum Ergo wordt gezongen tijdens het lof voor het ‘Panem de caelo praestitisti eis en daarna volgt de zegen met de Monstrans waar het Allerheiligste Sacrament zich in bevindt.”
Daarna begon hij te zingen: Panem de caelo praestitisti eis.. En de 2 dames uit het bestuur die bij de mannen aanwezig waren antwoordden voluit: “Omne delectamentum in se habentem.”
Voor velen was het even diep graven…Het lof…hoe ging het ook alweer? Het wordt niet meer wekelijks gevierd. Daarom had ik dit ooit voor de koorleden op Youtube gezet.
https://www.youtube.com/watch?v=v9YYfz1-P6E

V. Panem de caelo praestitisti (TP alleluia) *Brood des hemels hebt Gij hun gegeven (in de Paastijd gevolgd door een alleluia.)*
R. Omne delectamentum in se habentem (alleluia.) *Dat alle voortreffelijks in zich bevat (alleluia)*
V. Oremus: Deus, qui nobis sub sacramento mirabili, passionis tuae memoriam reliquisti: tribue, quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. *Laat ons bidden: God, in dit wonderbaar sacrament hebt Gij ons de gedachtenis, nagelaten van uw lijden en sterven Wij bidden U, laat ons de heilige geheimen van uw Lichaam en Bloed, met zo grote eerbied vieren dat wij de genade t van uw verlossing. voortdurend in ons ervaren. Gij die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.*
R. Amen.

De opmerking van pastoor Van der Weide zette mij aan het denken. „Weten jullie wanneer dit gezongen wordt?” Voor het VCII werd het propium gezongen als de wisselende gezangen van de mis. Er was hooguit wat ruimte tijdens de communie om als koor een extra Latijns lied te zingen. Het lof was de plek om iets moois ten gehore te brengen. Na VCII werden collecte en de communie ”the moment of fame” voor het koor, dan kon men even laten horen waar ze de hele tijd voor gerepeteerd hadden.
Op zich is daar niet mis mee, maar de liederen moeten wel op de juiste plek worden gezongen. Een koor zingt ten dienste van de liturgie. Kerstliederen kunnen niet met Pasen gezongen worden, dat weet iedereen. Elke tijd kent zijn eigen liederen en niet elke plek in de liturgie is de juiste plek voor een bepaald lied. Vaak valt de keuze op de melodie of de harmonisatie van het gekozen lied (het klinkt zo mooi). Maar als koor zouden we wat bewuster van de teksten moeten worden. Wat zingen we eigenlijk en wanneer zouden we het kunnen zingen?
Een sacramentslied is bijvoorbeeld bij uitstek geschikt voor onder de communie, maar een Popule Meus kan alleen maar op Goede Vrijdag gezongen worden. Het Rorate is een adventslied maar met een loflied of een Marialied spelen we meestal wel op veilig.

Als we graag een Marialied zingen dan zouden we eens naar de Maria-antifonen kunnen kijken.
Er zijn vijf Maria-antifonen. Deze antifonen zijn in tegenstelling tot de antifoon van een antwoordpsalm zelfstandige gezangen. In het getijdengebed worden de completen (het laatste getijdengebed) besloten met één van de vijf Maria-antifonen, naargelang het kerkelijk jaar.

De vijf Maria-antifonen zijn:
Alma Redemptoris Mater ('Verheven Moeder van de Verlosser')
Wordt gezongen vanaf de eerste zondag van de Advent tot Maria Lichtmis.
Ave Regina Caelorum ('Wees gegroet, Gij Koningin der Hemel'). In dit gezang wordt de Heilige Maagd geëerd als koningin. Wordt gezongen tussen Maria Lichtmis en de woensdag in de Stille Week.
Regina coeli. Het is een ode aan Maria, de Koningin van de Hemel en de Moeder van de Verrezen Christus. Alleen dit Maria-antifoon wordt in de Paastijd gezongen.
Sub tuum praesidium ('Onder uw bescherming') Maria wordt aangeduid als 'Moeder van God'. Tegenwoordig is men vrij om na de Completen alle Maria-antifonen (ook het Sub tuum praesidium) te bidden, behalve in de Paastijd,want dan is het Regina Caeli verplicht.
Salve Regina. In dit gezang wordt de Heilige Maagd geëerd als Koningin en als Moeder der Barmhartigheid. Wordt het vaakst gezongen tussen Drievuldigheidszondag en het hoogfeest van Christus Koning

De Rooms Katholieke kerk heeft een rijke cultuur die een schat aan muziek herbergt. Het is de moeite waard om je erin te verdiepen en te proberen om de viering een extra cachet te geven.
Jan Knegt.

Regionale impulsdag 15 februari 2020 Vereniging voor Latijnse Liturgie

Voedsel voor de ziel: de spiritualiteit van het gregoriaans

Op zaterdag 15 februari 2020 organiseert de Vereniging voor Latijnse Liturgie een regionale impulsdag: een inspirerende dag in het Friese Sint Nicolaasga met workshops, waar u kennis maakt met de spiritualiteit van het gregoriaans.

Twee workshops rond woord en toon
De twee workshopleiders nemen u mee naar de geest achter de gregoriaanse zang. Wilko Brouwers (1957), koordirigent, componist en muziekpedagoog, neemt de melodie als uitgangspunt. Tijdens deze workshop onderzoeken we de relatie tussen woord en toon in het gregoriaans en de wijze waarop we daarmee in de uitvoering van het gregoriaans om kunnen gaan. Wilko is al zijn hele muzikale leven bezig met gregoriaans en was oprichter van de Gregoriaanse Kring in Utrecht en 's-Hertogenbosch.
Steven van Roode (1976) gaat in zijn workshop uit van de teksten van de gezangen. De geestelijke lezing van de tekst oefent hij met u in aan de hand van twee toegankelijke methodes. Op die manier komen we de liturgische betekenis van de bijbelteksten op het spoor en ontdek je ook hoe de oude schriftwoorden van het gregoriaans je eigen leven kunnen verrijken. Steven is bestuurslid van de Vereniging en lid van de Schola Cathedralis Bredanae.
Tussen de middag wordt in de H. Nicolaaskerk het kerkelijk middaggebed gezongen, de sext, samen met de Schola Cantorum Campensis o.l.v. Ditty van den Berg-Krijger.

Programma

10.00-10.30	inleiding op de dag door Steven van Roode
10.30-12.00	workshops ronde 1
12.00-12.20	Ad sextam met de Schola Cantorum Campensis
12.20-13.00	lunch (zelf meenemen)
13.00-14.30	workshops ronde 2
14.30-15.00	plenaire afsluiting

Locatie
Zalencentrum Sint Nyk, Baron van Hardenbroekstraat 3, 8521 JP Sint Nicolaasga
Middaggebed in H. Nicolaaskerk, Kerkstraat 12, 8521 JZ Sint Nicolaasga

Opgave en kosten
De impulsdag is bedoeld voor iedereen die interesse heeft in het gregoriaans. Deelname kost € 7,50 (voor leden € 5,00), op de dag zelf te voldoen. Aanmelden voor de dag kan via activiteiten@latijnseliturgie.nl

Introïtus Kerstnachtmis: Dominus dixit ad me

Als je willekeurige mensen vraagt welk lied er niet mag ontbreken in de kerstnacht dan zal het overgrote deel 'Stille nacht' zeggen. Het stille nacht hoort bij de nachtmis.
Het ontroerende verhaal over een kapot orgel, een gitaar, een schoolmeester en een priester die samen het lied schreven voor de nachtmis, het vertedert ons en wakkert het kerstgevoel nog sterker aan.
Toch is het aloude introïtus van de nachtmis uit de graduale tekstueel een tegenpool van het stille nacht:

Dominus dixit ad me: Filius meus es tu,	*De Heer sprak tot Mij "Gij zijt mijn Zoon,*
ego hodie genui te.	*Ik heb U heden voortgebracht".*
Quare fremuerunt gentes:	*Waarom razen de heidenen*
et populi meditatie sunt inania?	*en beramen zij ijdele plannen.*

De laatste regel komt uit psalm 2 en deze psalmvers vervolgt dan met: De koningen der aarde komen bijeen, en de vorsten spannen samen tegen de Heer en tegen zijn Gezalfde. Dat zijn geen mooie woorden voor een kraamvisite, dat is zware kost.
De menswording van God gebeurde in een tijd van onderdrukking, van verdeeldheid, men smachtte naar betere tijden en vol verwachting keek men uit naar de komst van de Messias die het tij zou keren. Wij zouden nu zeggen: „'t is een rare tied". Het pasgeboren kind kwam dus niet bepaald in een gespreid bedje. De psalmtekst is al vast een voorbode op het lijden wat Hem te wachten staat.., want daarvoor kwam dit kind op aarde.
Heel anders dan in de dagmis staat dit introïtus dan ook in de tweede modus, de hypodorische kerktoonladder met een kleine terts. En gelijk in het begin komt het mineur-interval van de kleine terts al aan bod. Waar in de dagmis de zevende (grote terts) modus wordt gebruikt, en we gelijk met een kwintsprong het "Puer" inzetten om het kind te bejubelen, daar wordt in de nachtmis een ingetogen melodie gebruikt. Zo wordt het mysterie van de incarnatie van God's woord en de zware opdracht van dit kind benadrukt. Kunnen we zoiets na VCII nog wel zingen, want dit introïtus hoort bij het proprium van de tridentijnse mis? Best wel, het kan bijv. gezongen worden na het intredelied tijdens het bewieroken van de altaartafel. Want eigenlijk is het introïtus nog aardig actueel. Als we de psalmtekst nog eens teruglezen dan herkennen we het huidige tijdsbeeld er enigszins in. De kerk van Christus zit in Europa in zwaar weer. De kerk die we als gemeenschap samen vormen en waarvan Christus aan het hoofd staat. En als we het mysterie van de menswording van God niet meer vieren dan wordt het daadwerkelijk een stille nacht. Want 't is een rare tied..... Quare fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania?

https://www.youtube.com/watch?v=oYnJOJRDTbA (introïtus nachtmis)
https://www.youtube.com/watch?v=gC1jJC3aBLQ (introïtus dagmis)
Jan Knegt.

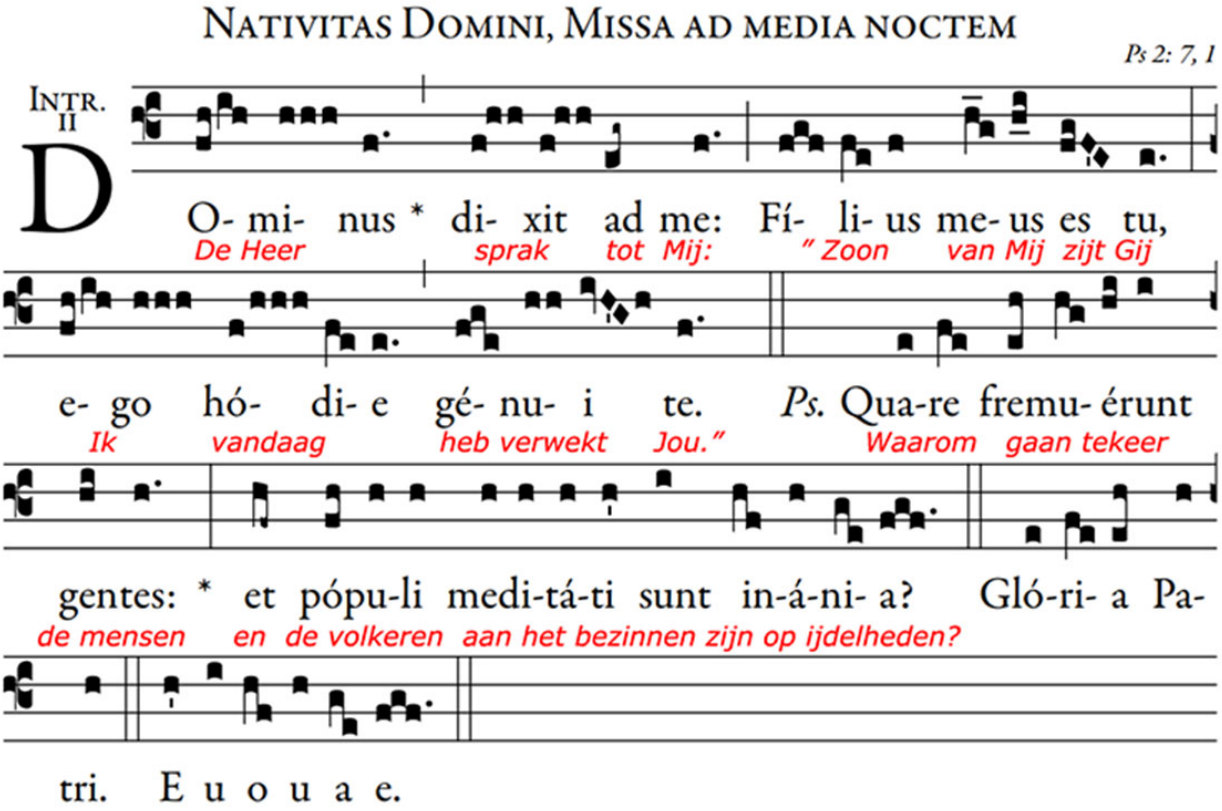

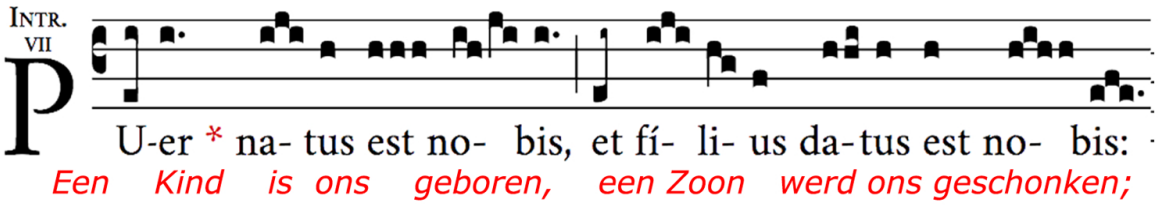

Wie zingt er voor? De cantor in de liturgie

Eén van de tien geboden van de kerkzanger zoals we die vroeger kenden was: 'Zoek geen solo's!' Dat er in de kerk mooi gezongen behoort te worden ligt denk ik voor de hand, maar dat je daar als solozanger staat te schitteren tot meerdere eer en glorie van jezelf staat haaks op de geest van de eredienst. De viering van de liturgie is een uiting van geloof van de verzamelde gemeenschap. Een ieder heeft daarin een taak en rol, zo ook de cantor.

In de liturgie zoals we die kenden vóór het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965) waren de cantores de betere zangers van de Gregoriaanse schola die de versgedeelten van de introïtus, het graduale en het alleluja voor hun rekening namen. In de Vastentijd zongen zij meestal de tractus die het alleluja verving, als die al niet vanwege haar moeilijkheidsgraad werd gereciteerd. De cantor had in de liturgie van de eerste eeuwen een belangrijke functie als verkondiger van de psalm (graduale) die aansluitend aan de 1e lezing werd gezongen. Uit die tijd stammen in oude Romeinse kerken zoals de Santa Sabina en Santa Clemente oude ambones, voorzangersplekken die je via een trap (gradus) kunt bereiken. Vandaar de naam graduale! Gelukkig zijn de 'trapzangers' en 'trapzangeressen' op tal van plaatsen in hun oude rol hersteld. Treffend is bijvoorbeeld de voorzang van de antwoordpsalm door een zangertje van de beroemde Escolania van het klooster te Montserrat bij de inwijding van de

Sagrada Familia in Barcelona door paus Benedictus XVI op 31 januari 2011. U kunt dat terugzien via youtube! Ook in ons bisdom zijn cantores te vinden. In het recente verleden zijn er speciale cursussen voor hen georganiseerd. Hoe gaat het met hen? Zijn ze nog in functie? Hebben ze behoefte aan ontmoeting, nieuwe inspiratie? Laat het ons weten via Lisette Winter van ons bisdom (l.winter@bisdomgl.nl). Het is waardevol dat naast de zingende gemeenschappen, de ondersteunende zang van onze koren, ook de rol van cantor blijft als verkondiger in de dienst van het Woord. Wie weet laten ze ons iets horen en komen ze zo kerkmuzikaal aan het woord niet zo zeer vanuit de vraag: 'Wie zingt er voor, maar: 'Wie gaat er kerkmuzikaal voor!'
Pastoor Peter van der Weide, voorzitter bestuur SGGL

Zingen van binnenuit. Een wegwijzer voor dirigenten, voorzangers en koren

Uit liturgische gezangen halen wat erin zit en dat tot bloei brengen. Ontdekken wat elk element te zeggen heeft: tekst, melodie, ritme, tempo, harmonie, dynamiek, beelden in tekst en muziek. Dat beoogt *Zingen van binnenuit*. Bij die ontdekkingstocht wil dit boek een handreiking zijn. Zingen van binnenuit is een eenvoudig en boeiend proces, haalbaar voor elke dirigent, cantor of zanger. Eenvoudig, omdat het niets anders doet dan opdelven wat een gezang zelf aanreikt en dat zingenderwijs tot expressie brengen. Boeiend, omdat koorleden in de tekstelementen vinden waar ze lang overheen hebben gelezen. Nu pas zien ze de samenhang tussen woorden en melodie, proeven ze de harmonie, de werking van het ritme, het tempo, de dynamiek.
Ter verheldering van *Zingen van binnenuit* zijn in dit boek voorbeelden opgenomen uit liturgische composities van verleden en heden, onder meer uit de gangbare liturgische zangbundels *Zingt Jubilate*, het *Liedboek* en *Gezangen voor Liturgie*.

Hein Vrijdag (Eindhoven 1942) studeerde theologie, liturgie en kerkelijke kunst aan de Universiteit van Nijmegen en volgde directielessen op het conservatorium in Tilburg. Hij werkte als pastoraal-liturgisch medewerker voor gehoorgestoorde dubbelgehandicapte kinderen, was regisseur en programmamaker bij de KRO en regieassistent bij toneelgroep De Appel. Vrijdag is thans artistiek leider van Muziek-theaterkoor Carmina Ludens en cantor en dirigent van de parochiële cantorij in Millingen aan de Rijn.

Formaat 150x230 mm | 318 pagina's | paperback | ISBN 978-90-8972-311-6 | € 24,95
Een uitgave van Berne Media | uitgeverij abdij van berne, Heeswijk

Zingen van binnenuit: vreugde en ontroering in de kerkzang (een recensie)

Hein Vrijdag houdt in zijn boek 'Zingen van binnenuit; een wegwijzer voor dirigenten, voorzangers en koren' een warm pleidooi voor het smaakvol zingen van geloofsliederen. Hij nodigt zangers, dirigenten en instrumentalisten uit om veel studie te maken van het karakter, de vorm en de context van geloofsliederen om daardoor met meer kennis, goede smaak, wijsheid en vertrouwen te musiceren in de liturgie. Het loont zich écht voor de liturgische praktijk om iets dieper na te denken over de betekenis van de liedtekst en de melodie die de componist daarbij heeft ontworpen. De uitvoering van het lied wint daardoor nog meer aan zeggingskracht voor de uitvoerenden en voor de luisteraars.

Een mooi voorbeeld is hoofdstuk 4 van dit boek: over tempo en maatwisseling, en over het onderscheid tussen de *tempus imperfectum* en *tempus perfectum.* De 'onvolmaakte tijd', het tweedelige ritme, staat voor het aardse leven. De 'volmaakte tijd', het driedelige ritme, staat voor

oneindigheid en goddelijkheid. In muziek worden deze beide sferen afgewisseld, gecombineerd en samengebracht om de betekenis van religieuze teksten en liturgische handelingen te verdiepen en te versterken.

Verhelderend is de uitleg over het dans-karakter van melodieën die we in de kerk zingen: dansritmes overgenomen uit populaire volksmuziek worden in kerkmuziek gebruikt om geloofsvreugde uit te drukken en voelbaar te maken en ze leggen de verbinding met onze adem en hartslag. Het is het goede leven uitgedrukt in heilige dans: hoor het slotkoor van de Matheus Passion op het ritme van de 'sarabande'.

Hein Vrijdag slaagt erin om fundamentele begrippen uit de muziektheorie in de context van de uitvoering van geloofsliederen te verhelderen en uit te leggen voor allen die betrokkenzijn bij de liturgie en met name de hardwerkende amateurzanger en kerkmusicus. Leerzaam niet alleen voor kerkkoren en hun dirigenten maar ook voor voorgangers en organisten. De auteur spreekt uit eigen ervaring over de liturgische koorzangpraktijk in de katholieke traditie, maar er valt in dit boek ook heel veel te leren voor organisten en pianisten die de samenzang of volkszang begeleiden. Samenzang ondersteund door orgelspel dat het ritme van de gezongen tekst nauwkeurig volgt brengt die kerkzang op een hoger niveau en het is goed dat organisten zich hierin blijven bekwamen. Kerkmuziek is in onze levensdagen veel minder direct verbonden met het dagelijks leven van mensen dan bijvoorbeeld in de tijd van de barok. Maar de innerlijke kracht van religieuze muziek in de christelijke eredienst is onveranderd sterk. Alle deelnemers aan liturgie, zij het op een zondagmorgen of door de week bij een uitvaart of een doop of bij een manifestatie, kunnen die innerlijke kracht ervaren. De mens heeft behalve geestelijke voeding baat bij lichamelijke beleving van heilige woorden en geloofsliederen: zie de kracht, werking en populariteit van opwekkingsliederen door de eeuwen heen. Bij kerkbestuurders zie je soms de vrees dat vrolijkheid en frivoliteit de gelovige leek teveel afleiden van de geloofswaarheid. Dit uit zich bijvoorbeeld in het willen versoberen van liturgische muziek, het verbieden van dansante ritmes, meer isometrie en 'hele noten' zang. Componisten blijven daarentegen uitdagen om in het geloof alle muzikale registers te benutten en vreugde en verdriet in toon en ritme smaakvol en betekenisvol tot uitdrukking te brengen in de samenkomst van de geloofsgemeenschap. Melodie en muziek staan in dienst van de tekst en bij het zingen van een lied wijst de muziek ons de weg in de tekst. 'Het kan zangers en luisteraars grote vreugde en ontroering schenken.' Voor zangers in een kerkkoor kan het bijzonder leerzaam zijn om meer inzicht te krijgen in het karakter van de muziek die zij al jaren in de kerk zingen. Het zal de vreugde van het zingen en van het geloven vergroten.

De inhoudsopgave en het liedregister helpen voldoende om goed de weg te vinden in dit leerzame boek. Het is een mooi cadeau en mooi om als naslagwerk bij de hand te hebben in je eigen koor. Er valt veel moois te leren over de karaktereigenschappen van toonsoorten, over de beeldkracht van muziek in een liturgische ruimte en over inspirerend koorleiderschap: de dirigent mag de liefde voor de muziek en voor het zingen begeleiden en zelf leerling zijn van de prachtige poëzie en muziek die we tot onze beschikking hebben. Goede raad is: Nodig eens een andere dirigent uit voor een repetitie, die heeft vast frisse ideeën!

Dit boek kan koren en dirigenten helpen nog mooier te musiceren met nieuwe inzichten en nieuw elan. In de liturgie is dat in één adem: muziek maken en je geloof oefenen. Zingen 'van binnenuit' is een kostbare schat in de zondagse eredienst, maar zeker ook voor vieringen en bijeenkomsten op andere momenten en plekken: in een zorginstelling, bij een niet-religieuze uitvaart of tijdens een persoonlijke ontmoeting. Het is wat Martin Luther (1483-1546) zegt, en met deze woorden opent Vrijdag zijn boek: "De muziek is Gods beste gave. Door haar worden veel en grote verzoekingen verjaagd. Muziek is de beste troost voor een verward mens, ook als hij maar een beetje kan zingen. Zij is een lerares die de mensen zachtmoediger, vriendelijker en verstandiger maakt."
Ulbe Tjallingii, theoloog en kerkmusicus, bestuurslid SGGL

Gregoriusblad

Het *Gregoriusblad* biedt als tijdschrift voor liturgische muziek nieuws, achtergrondinformatie, opinies, muziekbesprekingen, interviews, historische artikelen, tijdschriftenoverzichten. Het geeft aandacht aan hedendaagse liturgische gezangen, kerkmuziek uit het verleden, muziek uit de verschillende kerkelijke tradities, liturgisch-muzikaal beleid, orgelmuziek, muziek voor jongeren en kinderen, gregoriaans. Tweemaal per jaar ontvangen de abonnees een muziekbijlage (van 32 bladzijden) met daarin bladmuziek van nieuwe liturgische composities!

Het *Gregoriusblad* richt zich op kerkmusici, pastores, liturgisten en allen die op de hoogte willen blijven van recente ontwikkelingen in de liturgische muziek. Het *Gregoriusblad* is een uitgave van Gooi & Sticht in samenwerking met de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (NSGV). Bezoek ook eens de website van het *Gregoriusblad,* u kunt daar extra materiaal vinden, audio-muziekvoorbeelden en de besproken orgels beluisteren.

Jaarabonnement (4 nummers + 2 muziekbijlages) => € 51,00.
Proefabonnement (2 nummers) => € 19,50
Los nummer => € 12,00 (excl. verzendkosten)
Losse Muziekbijlage=> € 16,25 (excl. verzendkosten)

Van harte aanbevolen voor iedereen die betrokken is bij en op de hoogte wil blijven van alle recente ontwikkelingen in de liturgische muziek.

Documentatie Nederlands- en Latijnstalige Kerkmuziek

ontwikkeld door de NSGV

- ✓ **LITURGISCH REPERTOIRE OPSPOREN VOOR ELK TYPE LITURGIEVIERING**
- ✓ **NEDERLANDS, LATIJN(!) EN ANDERE TALEN**
- ✓ **DONEK 3 MAANDEN GRATIS**

D O N E K

- DONEK staat voor ***Do***cumentatie ***Ne***derlands- en Latijnstalige ***K***erkmuziek en is ontwikkeld door de NSGV.
- DONEK is een programma op internet waarmee alle Nederlandstalige eenstemmige en meerstemmige liturgische muziek kan worden opgezocht.
- Er kan naast Latijn ook anderstalige muziek worden opgezocht met een link om deze meteen gratis te downloaden!
- In DONEK vind je alle gezangen voor elk type liturgieviering op zon- en feestdagen; weekdagen; aansluitend bij leesroosters, Bijbelteksten of diverse thema's.
- DONEK geeft alle denkbare informatie over ruim 25.000 titels, waaronder uitgevers, begeleidingen, meerstemmige bewerkingen, componisten enz. geschikt voor elk type koor en iedere denkbare bezetting.
- In DONEK vind je bij veel titels ook het geluidsvoorbeeld.
- DONEK is bedoeld voor RK. en PKN.

DONEK kost € 25,00 per jaar

Een abonnement afsluiten kan individueel maar ook per parochie of gemeente. Stuur een bericht naar **ondersteuning@donek.nl** o.v.v. naam en adresgegevens en de mededeling: "abonnement DONEK".

EERST DONEK GRATIS PROBEREN?

Stuur een bericht naar **ondersteuning@donek.nl** o.v.v. naam en adresgegevens en de mededeling: "3 maanden gratis DONEK". Je ontvangt een toegangscode die 3 maanden functioneert.
Meer info op www.donek.nl of www.nsgv.nl

Een prachtig 'nieuw' kerkorgel voor de Sint Franciscuskerk Wolvega

Op 5 november a.s. start de herbouw van een prachtig kerkorgel in de St. Franciscuskerk te Wolvega. Zes jaar geleden begon onze parochie onder leiding van orgeladviseur dr. A.A.M.J van Eck (KKOR) de zoektocht naar een ander kerkorgel voor de kerk van Wolvega. In zijn rapport van november 2013 schrijft Van Eck: 'Het huidige Walcker-orgel (1983) past architectonisch, visueel en auditief slecht in de mooie kerk van Pierre Cuypers jr.' Het parochiebestuur benoemde in augustus 2014 de 'orgelcommissie Wolvega' die vele beschikbare kerkorgels heeft beluisterd, bezocht en beoordeeld. In het kader van de renovatie van het priesterkoor in 2015 heeft orgelmaker-restaurateur Nico van Duren (Oijen) het Walcker-orgel verplaatst naar het oost-transept, waar ook het 'nieuwe' orgel geplaatst zal worden. De Diocesane Commissie voor Kerkinrichting en Kerkelijk Kunstbezit (DCKKK) van het Bisdom Groningen-Leeuwarden bracht advies uit over de exacte plek van het orgel in goede relatie tot het interieur van de St. Franciscuskerk.
De St. Franciscuskerk beschikte vanaf 1863 over een tweeklaviers orgel van de firma Adema. Dit instrument werd in 1914 overgeplaatst naar de nieuwgebouwde kerk. In 1939 heeft de firma Pels & Zn. in de vergrote kerk een modern orgel gebouwd met gebruikmaking van een deel van het pijpwerk van Adema. In 1983 besloot de Franciscusparochie in het kader van de verplaatsing van het zangkoor naar het priesterkoor beneden in de kerk, en mede dankzij een schenking, tot de aanschaf van een nieuw koororgel van de Fa. Walcker.
Het Pels-Adema orgel werd in 1983 buiten gebruik gesteld. In 2002 werd een deel van het Ademapijpwerk uit dit orgel hergebruikt in een orgel in de kerk van de Gereformeerde Gemeente in Terneuzen. Het Walcker-orgel is aangekocht door de Bonifatiusparochie te Almere en op 17 oktober gedemonteerd. We zijn blij dat dit orgel, dat goede diensten heeft bewezen, in de zomer van 2020 een plek zal krijgen in de nieuw te bouwen Rooms-Katholieke Bonifatiuskerk in Almere.

De zoektocht naar een beter en mooier orgel voor de locatie Wolvega bracht de orgelcommissie o.a. naar Eindhoven, Haarlem, Amsterdam, Afferden, Heusden en Wuppertal. Uiteindelijk vond orgeladviseur Ton van Eck dichter bij huis in de Gereformeerde Kerk (in 2018 buiten gebruik gesteld) te Kornhorn een zeer geschikt en historisch waardevol instrument: het Atterton-orgel, in 1896 in Engeland gebouwd en in 1985 in Kornhorn herplaatst met gebruikmaking van ouder pijpwerk. Wij zijn zeer gecharmeerd van de klankkwaliteit van dit orgel en achten het instrument uitermate geschikt voor koorbegeleiding en concerten in de uitstekende akoestiek van de St. Franciscuskerk. Het Atterton-orgel zal herbouwd worden door Orgelmakerij Van der Putten (Winschoten) en naar verwachting tijdens de Kerstdagen voor het eerst te beluisteren zijn.

Het Atterton-orgel zoals het in de Gereformeerde Kerk Kornhorn stond op het orgelbalkon.

Thomas ('Tom') Atterton orgelbouwer te Leighton Buzzard, 1845-1920

Engeland kent in de tweede helft van de 19e eeuw een explosieve groei van orgelbouwbedrijven, mede veroorzaakt door de bouw van vele nieuwe kapellen en kerken: Een nieuw orgel was een 'must' in een nieuw kerkgebouw om andere kerken de loef af te steken en gelovigen te charmeren met smaakvolle kerkmuziek. Thomas Atterton werd in 1845 geboren in Manchester, trouwde in 1875 met zijn vrouw Emily. In 1882 werd hun zoon Herbert geboren en in 1887 hun dochter Isabel. Tom Atterton bouwde pijporgels die hij tentoonstelde in zijn winkel in de High Street nr.89 in Leighton Buzzard en door potentiële kopers ter plaatste konden worden bespeeld en gekocht. Zijn vakmanschap en de kwaliteit van zijn instrumenten werden alom gewaardeerd. De klank van zijn orgels wordt beschreven als 'mooi rond'. We kennen ongeveer 60 pijporgels gebouwd door de Attertons, voornamelijk in de regio waar zij hun werkplaats hadden. Enkele orgels kwamen overzee terecht in Australië en Europa.

Het Atterton-orgel dat nu van Kornhorn naar Wolvega verhuist, stond oorspronkelijk in het kerkgebouw van de *Congregation of Protestant Dissenters of Particular Baptists* in West Street, Dunstable (Bedfordshire).

Orgelmaker Tom Atterton restaureerde en vernieuwde daar in 1896 een bestaand orgel uit 1860. In 1913 en 1946 verrichtte orgelbouwer Norman en Beard herstelwerkzaamheden aan het orgel. In 1984 kon de kerkgemeente niet voldoende geld bijeen krijgen voor de restauratie. Het orgel werd verkocht naar Nederland en door vrijwilligers herbouwd in de Gereformeerde Kerk in Kornhorn. Orgelbouwer Bakker en Timmenga (Leeuwarden) adviseerde bij die herbouw en restaureerde de schade aan de hoofdwerklade. Een zinken Voix Céleste werd vervangen door een 19e eeuwse Fifteenth 2ft van de Engelse orgelbouwer Walker. Aan het Swell Organ werd de Mixture 3-sterk (eveneens van Walker) toegevoegd. Op 27 september 1984 werd het orgel feestelijk in gebruik genomen. In 1992 restaureerde de firma Feenstra (Grootegast) de windlade van het Swell Organ en voegde de Cornopean 8ft toe. Het 19e eeuwse orgelpijpwerk dat niet in het orgel geplaatst wordt zal in de St. Franciscuskerk worden bewaard als behorende bij dit historische instrument.

De dispositie van het Atterton-orgel, dat 790 orgelpijpen telt, luidt:

Great:
Open Diapason 8 ft
Stopped Diapason Bass 8ft
Clarabella Treble 8ft
Dulciana 8ft
Principal 4ft
Flute 4ft

Pedal:
Bourdon 16ft

Swell:
Open Diapason 8ft
Lieblich Gedackt 8ft
Principal 4ft
Fifteenth 2ft
Mixture III
Oboe 8ft
Cornopean 8ft
Tremulant

Couplers:
Swell to Great
Swell Super Octave
Great to Pedals (2)
Swell to Pedals

4 vaste combinatietreden
Zweltrede

De leden van de orgelcommissie Wolvega: Ulbe Tjallingii (vz), Will Neijzen, Fedde Tuinstra en Henk Veldhuizen feliciteren de parochie & locatie Wolvega van harte met het prachtige Atterton-orgel.

Bronnen:
- het boekje: De orgels van de Gereformeerde Kerk te Kornhorn, F.v.d. Heide 2013
- het artikel van Barry Wadeson in het vaktijdschrift van de Northampton & District Organists' Association (maart 2015)
- de website: The National Pipe Organ Register (NPOR): www.npor.org.uk
- internet: www.orgelsite.nl

Koordirigent gezocht in Groningen

Wie heeft er oren naar om begin januari 2020 dirigent te worden van het Emmauskoor? Dit gemengd koor is opgericht in 1985 en bestaat nu uit 20 leden. Wij oefenen op dinsdagavond van 20.00 tot 22.00 uur in de Emmauskerk op Lewenborg, Ra 4, stad Groningen, waar de Walfriedgemeenschap, als onderdeel van de RK Parochie Hildegard van Bingen, samen komt.

Website: https://www.hildegardparochie.nl/gemeenschappen/walfriedgemeenschap/lokale-werkgroepen-walfried/. Doorklikken op tabblad: Koren

Ongeveer één keer per maand luisteren we de vieringen op. Rond de feestdagen is het zangprogramma uitgebreider. We zingen veel vierstemmige liederen.

Wie gehoor wil geven aan deze oproep kan een email sturen naar: jeepy45@home.nl of bellen naar: 06-24555216.
Gerard Sleumer, secretaris Emmauskoor Walfriedgemeenschap te Groningen.

Nieuws van de koren

Ondersteuning viering in Gorredijk door Koor Cantus Iuventis

Op zondag, 22 september jl. ondersteunde het koor Cantus Iuventis (parochie Heilig Kruis, locatie Musselkanaal) in de parochie Clara van Assisi, de startviering van de geloofsgemeenschap Sint Paulus te Gorredijk. Geloofsgenoten van deze locatie uit Friesland woonden in Zuid Oost Groningen een gezongen viering bij en vonden het koor mooi zingen. In hun geloofsgemeenschap is geen koor meer actief. Tijdens bepaalde vieringen wordt dat als een gemis ervaren. Het leek hun fijn als bij de startviering wel een koor aanwezig zou zijn. Vervolgens werd via via de vraag om ondersteuning gesteld.

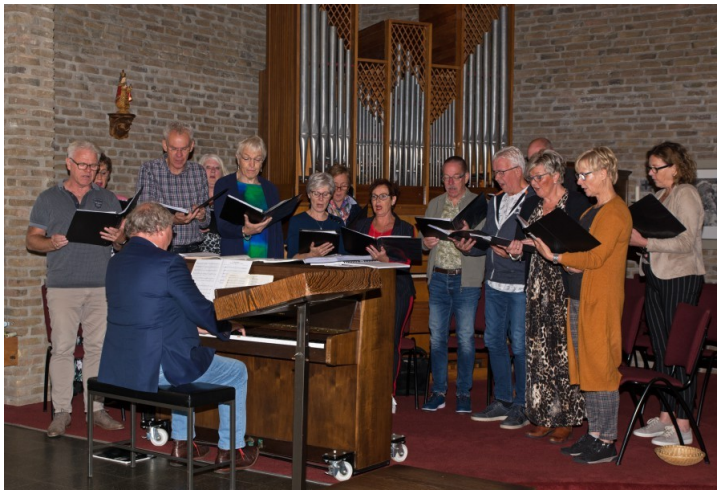

Met veel enthousiasme accepteerde Cantus de uitnodiging en toog op 22 september vroeg in de ochtend richting Friesland.
Daar stond de koffie klaar en vervolgens werd ingezongen.

Tijdens de startviering werden o.a. liederen uit de Missa Harmonia Mundi van Lorenz Maierhofen en het Avé Maria van Cassini gezongen. Afgesloten werd met de Irischer Segenswünsch.
Na afloop keken we terug op een mooie viering onder het genot van een lekker bakkie koffie.
Willemijn Ahlers

Concert Koor Cantus Iuventis "Een uurtje voor Maria"

Op zondag, 20 oktober 2019 zongen Cantus Iuventis uit Musselkanaal en Musica Viva uit Rhede Emsland in de prachtige Sankt Nicolauskirche te Rhede. Dit onder bezielende leiding van Klaas Withaar en Gabi Vosse-Schepers. Tekke Withaar (zoon van) zorgde voor muzikale begeleiding.
Het is oktobermaand dus Mariamaand. Dit gegeven vormde het begin voor een concert onder de titel 'Een uurtje voor Maria'. Terwijl ze een prachtig Ave Maria zongen, liepen de koorleden vanuit het middenschip en de zijbeuken naar voren.
De opening werd verricht door pastor Jacob. Hierbij ging hij in op de rol van Maria binnen de Rooms Katholieke kerk.

Vervolgens zong ieder koor in gedeelten telkens 4 Marialiederen van o.a. Jetten, Leenders, Arcadelt, Lotti, Fauré, B. Hüttis, Eichsfeld, Peter Janssens, M. Shaiman, en anderen. Halverwege het programma zongen de 150 tot 200 aanwezigen afwisselend in het Duits en Nederlands de coupletten mee met het 'Gegrüßet seist du Königin'/ 'Wij groeten u, o Koningin'. Dit onder begeleiding van de organiste Margriet Withaar (gehuwd met). De variatie van liederen voelde als 'Balsam für die Seele'. Indrukwekkend vonden de 150 tot 200 aanwezigen.
Koorleden van Cantus Iuventis ervoeren een nieuwe ervaring in deze grote kerk met haar prachtige akoestiek. Zo zongen zij, voor in de kerk, in een cirkel á capella het Bogoroditse van Rachmaninov.
Ook Musica Viva verkende nieuwe paden met het zingen van 'Gottes Lob wandert' van Norwegen, Arr. M Schlenker.

Gezamenlijk sloten beide koren het concert af met het Avé Verum van Mozart.
Een geweldig applaus viel de koren ten dele. Daarom kon een kleine 'Zugabe' niet ontbreken en werd onder het zingen van 'de Irische Segenswünsch' afscheid genomen.
Voor het concert werd geen entree geheven, maar na afloop werd een vrije gift gevraagd. De opbrengst van ruim 850 euro, kwam ten goede aan kinderen in nood. De Deutsche Kinderschutzbund Emsland Mitte, gevestigd te Meppen is het geld inmiddels overhandigd en het wordt besteed aan een leuk weekend voor deze kinderen met hun moeders.

Al de koorleden kijken terug op een geslaagd concert met een prachtig resultaat.

Teatske Hobma 55 jaar lid Blauwhuister Sint Ceacilliakoor

Zaterdag 26 oktober ontving Teatske Hobma-de Boer tijdens een feestelijke viering in de Sint Vituskerk het 'Ereteken voor Bijzondere Verdiensten'.
Teatske is al 55 jaar aktief lid van het Blauwhuister Sint Ceacillia kerkkoor 'daar hoort een bijzondere onderscheiding bij' sprak pastoor Peter van der Weide haar tijdens het opspelden toe.

Het Ereteken met oorkonde is de hoogste onderscheiding van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging, de vereniging voor kerkmuziek in de rooms-katholieke kerk.

Jubileum te vieren?

Heeft u een jubileum te vieren? En heeft u een artikel daarover geschreven voor uw parochieblad? Mail het ook aan onze redactie, zodat een ieder in het bisdom ook uw jubileum kan meebeleven en vieren. Dank alvast. En viert uw koor binnenkort een jubileum, alvast van harte gefeliciteerd.

Eucharistievieringen via de KRO in 2020

Vanuit ons bisdom wordt regelmatig op zondagochtend de Eucharistieviering uitgezonden via de KRO.

zondag 8 maart (2e zondag 40-dagentijd) om 10.00 uur vanuit Emmen (m.m.v. Gemengd koor Barger Oosterveld o.l.v. A. Lukassen)
zondag 15 maart (3e zondag 40-dagentijd) om 10.00 uur vanuit Sneek
zondag 24 mei (7e zondag van Pasen) om 10.00 uur vanuit Emmen m.m.v. Bernarduskoor o.l.v. Ben Wubbels)
zondag 21 juni (12e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Sneek
zondag 2 augustus (18e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Sneek
zondag 30 augustus (22e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Emmen m.m.v. Gemengd koor Barger Oosterveld. Mgr. Van den Hout is hoofdcelebrant
zondag 1 november (Allerheiligen) om 11.00 uur vanuit Sneek (Eurovisie-uitzending)

Onderscheiding voor leden van kinderkoren

Zijn er kinderen die vijf jaar (of langer) lid zijn van het kinderkoor? Of afscheid nemen na vijf jaar van het koor? Dan heeft de SGGL daar een mooie onderscheiding voor.

Aan het kind kan een gouden speld (verguld zilver) worden uitgereikt als blijk van waardering voor zoveel inzet en enthousiasme én voor hen die blijven als stimulans om door te gaan. Kinderen vinden het geweldig om met een dergelijke onderscheiding in het zonnetje te worden gezet!

De onderscheiding bestaat uit een gouden speld met oorkonde waarop de naam van het kind kan worden vermeld (de oorkonde is niet los verkrijgbaar)
Kosten gouden speld inclusief oorkonde met enveloppe: EUR 15,-, te bestellen via het formulier op onze website. https://www.nsgv.nl/index.php/onderscheidingen-groningen

Jubilarissen

In de afgelopen maanden zijn er weer een aantal koorleden onderscheiden. Van harte gefeliciteerd met uw jubileum. Dat u de zang nog lang gaande mag houden.

Parochie H. Antonius van Padua
Geloofsgemeenschap H. Martinus te Sneek
St. Caecilakoor
50 jaar, dhr. J. de Vries

Geloofsgemeenschap St. Vitus te Blauwhuis
St. Caeciliakoor
55 jaar, mevr. T.R. Hobma-de Boer

Parochie H. Franciscus van Assisi
Geloofsgemeenschap Maria ten Hemel Opgenomen te Zuidlaren
Ad Laudem Dei koor
50 jaar, mevr. F.M. Kitselaar-Rijpstra
70 jaar, dhr. W.A.J. Beekman

Parochie De Goede Herder
Geloofsgemeenschap O.L. Vrouwe Onbevlekt Ontvangen te Erica
St. Caecilia koor
50 jaar, mevr. E.T. Maatje-Beukers

Parochie Immanuel
Geloofsgemeenschap H. Franciscus van Assisi te Steenwijksmoer
St. Caecilia koor
40 jaar, mevr. M.J. Smit-Bosman

Geloofsgemeenschap O.L.V. Koningin van de Vrede te Weiteveen
Herenkoor
40 jaar, dhr. B.H. Tappel

Parochie H. Kruis
Geloofsgemeenschap Maria ten Hemelopneming te Stadskanaal
St. Caecilia koor
55 jaar, mw. G.C. Herbers-Boelens
55 jaar, mw. C.M. Vroom-Winter

Parochie H. Liudger
Geloofsgemeenschap H. Jacobus de Meerdere te Uithuizen
St. Caecilia koor
Dhr. J. L. de Winter

Parochie Maria, Hertogin van Drenthe
Geloofsgemeenschap H. Henricus te Klazienaveen
R.K. Henricuskoor
50 jaar, dhr. J.H. Koop
50 jaar, dhr. B.J. Mijnen

SGGL en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten

Om SGGL-berichten en activiteiten bij de goede personen te bezorgen maken we gebruik van contactgegevens (in samenwerking en in overleg met het Bisdom-secretariaat). Die zijn we nu aan het actualiseren.
Graag nodig ik u uit om die gegevens aan mij door te geven via tjallingii2@zonnet.nl, het betreft dan de namen van: Parochie, locatie, plaats, koor, contactpersoon, dirigent, organist, pianist, en de e-mailadressen van de laatstgenoemde personen.
NB: Alle gegevens bewaren we zorgvuldig in het adresbestand van het SGGL-bestuur en het Bisdom-secretariaat en benutten we alleen voor SGGL-zaken.

Zeer bedankt voor uw aller medewerking!
Ulbe Tjallingii, SGGL bestuur

Facebook

Wij hebben een eigen facebookpagina voor de SGGL. Op https://www.facebook.com/groups/419239694938783/ vindt u al onze berichten, nieuws, interessante links en vooral… elkaar! Neem eens een kijkje en word lid! Het kost niets!

Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!

Het komt voor dat plaatselijke initiatieven als studiedagen, workshops, cursussen e.d. worden georganiseerd. De SGGL in ons bisdom kan dit alleen maar stimuleren en aanbevelen, ook verder dan de parochiegrenzen reiken. Daarom roepen wij parochies (parochie- en koorbesturen) op om dergelijke activiteiten bij ons te melden. Via de SGGL-kanalen, maar ook onze website en facebook, kunnen wij in wijdere kring bekendheid daaraan geven en eventueel bijdragen in de organisatie. Voor meer informatie: het secretariaat van de SGGL, telefoon 050-406 58 88, e-mail l.winter@bisdomgl.nl

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Deze verordening legt bedrijven en instanties die persoonlijke gegevens van EU-burgers verwerken nieuwe verplichtingen op. Zie op deze website (https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving/algemene-informatie-avg) voor nadere informatie over dit onderwerp. Wij willen u in ieder geval laten weten dat wij uw gegevens (mailadres) volgens de voorschriften van deze verordening gebruiken en wel alleen om u middels onze digitale Nieuwsbrief én onze uitnodigingsbrieven voor activiteiten op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en activiteiten van de SGGL in het Bisdom Groningen-Leeuwarden

Wilt u geen mail meer van ons ontvangen of heeft u een ander e-mailadres, mailt u dan naar tjallingii2@zonnet.nl.

Reserve-kerkmusici

Op de hier genoemde kerkmusici kunt u in noodgevallen of bij gelegenheid rechtstreeks een beroep doen voor repetities, vieringen en uitvaarten. Aanvullingen voor deze lijst zijn welkom.

Loek van der Heide, Harlingen => cantor	06-43023468/loekgeart@gmail.com
Wil Jongma, Wolvega => dirigent, cantor	0561-612662/ wjongma@kpnplanet.nl
Trevor Mooijman, Veendam => dirigent, organist	0598-717193/ mooijman.trevor@gmail.com
Dhr. G. Straatman, Groningen => dirigent	050-3114009/c.a.v.straatman@gmail.com
Dirk de Vries, Sint Annaparochie => dirigent, organist, cantor (beschikbaar op woensdagavond)	0518-401686/muziekschool durkdevries@gmail.com
Ulbe Tjallingii, Oosterbierum => dirigent, organist, cantor	06-14859557/tjallingii2@zonnet.nl Website: huisderschonekunsten.nl

Bisdom Groningen Leeuwarden SGGL
Diocesane Commissie voor kerkmuziek Sint-Gregorius in het bisdom Groningen-Leeuwarden

COLOFON

Punctum 3, 5e jaargang 2019
Deze nieuwsbrief is een uitgave van de SGGL in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Ze verschijnt drie per jaar, in april, september en december.
Verdere verspreiding is toegestaan en wordt aanbevolen. Het abonnement is gratis.
Aan- en afmelding bij het secretariaat: l.winter@bisdomgl.nl.

Kopij voor nieuwsbrief nr. 1 van april 2020 is welkom vóór 15 maart 2020 bij het secretariaat of de eindredacteur.

Redactie: Bestuur SGGL
Eindredacteur: Boudien Janssen-Terbraak

SGGL in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Secretariaat:
Ubbo Emmiussingel 79
9711 BG Groningen.
Telefoon 050-406 58 88
e-mail: l.winter@bisdomgl.nl.

www.nsgv.nl
www.bisdomgl.nl

Bestuur SGGL Bisdom Groningen-Leeuwarden:

Pastoor drs. P.L. v.d. Weide, voorzitter
(0515) 412626 / pastoor@sintmartinussneek.nl

B.C. Janssen-Terbraak, secretaris
(0515) 580870 / pbjanssen@hetnet.nl

A.A. Lukassen, penningmeester
(0591) 858611 / aaluka@home.nl

C.J. Bekema, lid
(0515) 573286 / cecilia-b@home.nl

Drs. U. Tjallingii, auditor
(06) 14859557 / tjallingii2@zonnet.nl

Drs. V.A.H. Maagd, bisschoppelijk gedelegeerde
(0527) 612061 / pastoormaagd@gmail.com